

HELSINGBORG

Delårsrapport inriktning, mål och ekonomi augusti 2024

Arbetsmarknadsnämnden

Innehållsförteckning

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning	3
Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning till kommunfullmäktige.....	4
Nämndens mål.....	4
Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning.....	6
Helårsprognos	7
Investeringar.....	9
Ekonomisk prognos per verksamhet.....	9

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning

Arbetsmarknadsnämndens uppdrag är att vara möjliggörare för vuxna att komma i arbete och att bidra till arbetsgivares kompetensförsörjning. Vidare är arbetsmarknadsnämndens inriktning att fler arbetsgivare ska kunna rekrytera relevant kompetens i Helsingborg och fler invånare med ekonomiskt bistånd ska bli självförsörjande så snabbt som möjligt.

Arbetet med att möta våra invånare, med tydliga förväntningar och ett tydligt arbetsfokus har fortsatt under årets andra tertial. Förvaltningen har trots den stigande arbetslösheten i Helsingborg lyckats avsluta fler invånare till arbete och studier jämfört med året innan. Förvaltningen har fortsatt arbetet med att säkra interna processer avseende handläggning av det ekonomiska biståndet och arbetsmarknadsplanering för alla, i syfte att fler snabbare ska kunna lämna biståndet och vara självförsörjande.

Att bidra till arbetsgivarnas kompetensförsörjning är det andra viktiga området för arbetsmarknadsnämnden. Förvaltningen har fortsatt arbetet med utveckla och skapa nya strukturer för ett strategiskt samarbete med näringslivet. Arbetet med att ta fram kompetensförsörjningsplaner har lett till nya dialoger i syfte att tillsammans skapa effektiva kedjor så att fler ska kunna arbeta i de yrkesroller som efterfrågas. Stadens förvaltningar och bolag är också en viktig dialogpart för förvaltningen. Målet är att ta fram nya samarbeten så att fler invånare får möjlighet att använda stadens verksamheter som en språngbräda till egenförsörjning samtidigt som stadens förvaltningar får möjlighet till kompetenspåfyllnad.

Under andra tertialet har förvaltningen arbetat vidare med ett utreda förutsättningar för att införa ett aktivitetskrav, i enlighet med uppdrag från kommunfullmäktige. Slutredovisning sker till arbetsmarknadsnämnden i december 2025. I slutredovisningen beskrivs ett antal olika scenarios för att belysa förutsättningar för en framtida implementering. Förvaltningen har även fått ett uppdrag att under 2025 testa implementering av aktivitetskrav för en målgrupp. Förvaltningen arbetar intensivt med att ta fram ett upplägg för att kunna implementera aktivitetskrav för en målgrupp från januari 2025.

Vuxenutbildningen är en av förvaltningens viktigaste verktyg i relation till nämndens uppdrag. Förvaltningen har sedan tidigare utvecklat arbetet med dimensionering av utbildningsutbudet för att bättre möta kompetensbehovet hos arbetsgivare. Förvaltningen har under 2024 arbetat med att utreda förutsättningar för gemensam ansökan och antagning för Familjen Helsingborg och avser kunna föreslå en organisering av denna till nämnden innan året är slut.

Att fler invånare från ekonomiskt bistånd ska ta del av kompetenshöjande insatser och kunna delta på reguljär utbildning på sikt är en viktig målsättning för förvaltningen. Under tertial två ser förvaltningen en tydlig ökning av invånare som får ta del av förberedande insatser inför studier, vilket är positivt för måluppfyllelsen nu och på sikt.

Prognosen för 2024 visar på ett överskott på 35,2 mnkr. Majoriteten av överskottet, 27 mnkr, är hänförligt till att det utbetalda ekonomiska biståndet förväntas bli lägre än budgeterat. För verksamheten är prognosen ett överskott på 8,2 mnkr.

Verksamheten beräknas lämna ett överskott på 8,2 mnkr vilket har flera förklaringar.

Yrkesutbildningarna som finansieras med statsbidrag från Skolverket har ett prognostiserat överskott på 7,3 mnkr. Volymen av utbildning som bedrivs är i nivå med 2023.

Förvaltningen har även erhållit ytterligare ett statsbidrag på 5 mnkr som avser kombinationsutbildningar, det vill säga yrkesutbildningar i kombination med språkinsatser som inte var budgeterat.

Ersättningen från Migrationsverket avseende invånare som genom massflyktsdirektivet bosatt sig här från Ukraina skapar ett överskott mot budget. Boendet med mera som förvaltningen betalar för understiger intäkterna vilket ger ett överskott på 2,4 mnkr. Ukrainarna som varit i landet över 24 månader ska folkbokföra sig här och då byts ersättningssystem inom Migrationsverket vilket ökar den så kallade schablonintäkten. I prognosen finns en ökning i schablonintäkter med 3,5 mnkr, denna är förenad med stor osäkerhet se vidare i stycket "Kommentar bästa/sämsta fall"

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning till kommunfullmäktige

Arbetsmarknadsnämndens uppdrag är att vara möjliggörare för vuxna att komma i arbete och att bidra till arbetsgivares kompetensförsörjning.

Arbetet med att möta våra invånare, med tydliga förväntningar och ett tydligt arbetsfokus har fortsatt under årets andra tertial. Förvaltningen har trots den stigande arbetslösheten i Helsingborg lyckats avsluta fler invånare till arbete och studier jämfört med året innan. Förvaltningen har också fortsatt arbetet med att utreda förutsättningar för implementering av aktivitetskravet.

Under januari-augusti 2024 avslutas 8% fler individer från ekonomiskt bistånd jämfört med motsvarande period 2023. Ökningen är särskilt påtagligt från april månad och framåt. Under april till augusti 2024 avslutas 21% fler individer jämfört med motsvarande period 2023. Samtidigt ökar även inflödet av nya individer i behov av ekonomiskt bistånd, med 7% jämfört med föregående år. Även det ökade inflödet infinner sig under perioden april-augusti (12%), men är betydligt lägre än ökningen av avslut.

Att bidra till arbetsgivarnas kompetensförsörjning är det andra viktiga området för arbetsmarknadsnämnden. Förvaltningen har fortsatt arbetet med utveckla och skapa nya strukturer för ett strategiskt samarbete med näringslivet och stadens förvaltningar. Arbetet med att ta fram kompetensförsörjningsplaner har lett till nya dialoger med näringslivet i syfte att tillsammans skapa effektiva kedjor så att fler ska kunna arbeta i de yrkesroller som efterfrågas.

Nämndens mål

Andel av befolkning, 18-64 år, som under 2026 erhållit ekonomiskt bistånd ska högst vara 3,8 procent

Bedömning måluppfyllelse
Kommer uppnås

Målanalys

2023 erhöll 4,4% av stadens befolkning i åldern 18-64 år ekonomiskt bistånd. Det är en minskning i förhållande till såväl 2022 (4,8%) och 2021 (5,5%). Trenden av minskad andel av befolkningen i behov av ekonomiskt bistånd följer i stort riket.

I augusti är antalet biståndsmottagare 2263. Det genomsnittliga antalet biståndsmottagare per månad januari-augusti är 6% (137 biståndsmottagare) färre än motsvarande period 2023 och 18% (493 biståndsmottagare) färre än motsvarande period 2022. Trenden med påtaglig minskning av biståndsmottagare som pågått sedan andra halvåret 2021 mattades tillfälligt av under början av året, för att fortsätta minska från april månad.

Under januari-augusti 2024 avslutas 8% fler individer från ekonomiskt bistånd jämfört med motsvarande period 2023. Ökningen är särskilt påtagligt från april månad och framåt. Under april till augusti 2024 avslutas 21% fler individer jämfört med motsvarande period 2023. Samtidigt ökar även inflödet av nya individer i behov av ekonomiskt bistånd, med 7% jämfört med föregående år. Även det ökade inflödet infinner sig under perioden april-augusti (12%), men är betydligt lägre än ökningen av avslut.

Utifrån 2023 års resultat, som redogjordes för i årsbokslut och intern kontroll, har förvaltningen arbetat aktivt med att förbättra kvaliteten i interna processer. Även om förvaltningen har uppnått förbättrade resultat kvarstår förbättringsområden. I uppföljning av intern kontroll i augusti bedöms exempelvis att information om *hurvida en invånare följer sin planering inte når den som fatta beslut om utbetalning av ekonomiskt bistånd* som kännbar och två risker visar ett resultat som bedöms som allvarliga:

- Att invånaren inte har ett tydligt jobb mål
- Att invånare som inte är i en längre aktivitet inte har regelbunden kontakt med guiden

Resultat av uppföljning i delårsrapporten pekar på brister kopplat till efterlevnad av nämndens inriktningsbeslut gällande ekonomiskt bistånd. Efterlevnad av styrsignaler har förbättrats under våren 2024, men inte i tillräcklig utsträckning. För att få genomförandekraft i uppdrag och mål arbetar nu förvaltningen med fokus på kultur, arbetssätt och organisation. Förvaltningen behöver bygga gemensam förståelse och skapa tydlighet i uppdrag, arbetssätt och roller samt skapa tydliga förväntningar. Genom att bli bättre på att översätta och instruera fattade beslut liksom förstärka styrkedjan förväntas tydliga förflyttningar i närtid. Det är också en del av den bredare strategi som implementeras under september månad för att uppnå konkreta resultat.

1200 invånare ska fullfölja yrkesutbildningsinsatser 2024

Bedömning måluppfyllelse
Kommer inte uppnås

Målanalys

I augusti 2024 har 531 invånare fullföljt yrkesutbildningsinsatser. Även om målet inte bedöms uppnås är prognosen att cirka 900 invånare kommer att fullfölja en yrkesutbildningsinsats. Det är en ökning jämfört med 2023 då motsvarande siffra var dryga 700 invånare.

Vuxenutbildningen nationellt har kommit att bli ett av de viktigaste verktygen inom arbetsmarknadspolitiken. Inte minst för de invånare som idag står utanför arbetsmarknaden och behöver stärka kompetens och förmågor för att kunna möta arbetsgivares efterfrågan på kompetens.

Under 2024 bedöms 700 invånare fullfölja vuxenutbildningens yrkesutbildningar. Exempel på branscher där tillgång på både platser och sökande är stor är vård och omsorg (undersköterskeutbildning) samt el och energi (elektriker).

Fler invånare kommer fullfölja Framstegsjobb och Jobbspår under 2024 jämfört med tidigare år. Ökningen beror på att stadens förvaltningar har ökat antalet platser för att ta emot fler invånare, exempelvis vård- och omsorgsförvaltningen (exempelvis avdelningsassistenter) samt skol- och fritidsförvaltningen (exempelvis miljövärdar, aktivitetsledare och måltidsbiträde).

Trots att antalet sökande till yrkesutbildningar är många så återstår utmaningar i form av att antal behöriga sökande elever och antal elever som är kvar i utbildning efter tre veckor från utbildningens start, är för få. Förvaltningen har prioriterat ökade resurser för att fler ska fullfölja yrkesutbildningsinsatser och därmed bidra till långsiktig och hållbar kompetensförsörjning genom:

Obligatoriska studiebesök inför studiestart på yrkesutbildning i syfte att skapa en förståelse för utbildningen för att fler ska fullfölja utbildningen när de väl startar.

Familjen Helsingborg har i en gemensam ansökan tilldelats medel för två projektanställningar, utbildningskoordinatorer, med syftet att vara en brygga mellan inskrivna på Arbetsförmedlingen och utbildning. Tjänsterna tillsattes under våren och förväntas ge effekt hösten 2024.

Inledande orienteringskurser i syfte att förbereda eleverna för utbildning har startat i augusti.

Under våren 2024 genomfördes en marknadsföringskampanj med syfte att öka antalet sökande till yrkesutbildning. Effekter i form av fullföljda yrkesutbildningsinsatser kommer främst under 2025.

Trots dessa satsningar är måluppfyllelsen inte tillfredsställande, bland annat finns det brister i flödet till studier. För att få genomförandekraft i uppdrag och mål behöver förvaltningen fokusera på kultur, arbetssätt och organisation. Förvaltningen behöver bygga gemensam förståelse och skapa tydlighet i uppdrag, arbetssätt och roller samt skapa tydliga förväntningar. Att bli bättre på att översätta och instruera fattade

beslut liksom förstärka styrkedjan förväntas ge tydliga förflyttningar i närtid. Det är en del av den bredare strategi som implementeras under september månad för att uppnå konkreta resultat.

Minst 330 invånare med ekonomiskt bistånd ska gå till reguljära studier under 2024

Bedömning måluppfyllelse

Kommer inte uppnås

Målanalys

117 invånare har avslutats från ekonomiskt bistånd för att bli självförsörjande genom studier under januari-augusti 2024. Det är fler än motsvarande period både 2023 (97) och 2022 (114). Även om prognosen är att målet inte kommer att uppnås och ökningen är marginell från små volymer, är det en positiv utveckling under tertial 2.

Att hitta ett effektivt sätt att jobba med att motivera och coacha invånare till olika typer av studier är viktigt för att fler ska nå självförsörjning men också för att bidra till arbetsgivarnas kompetensförsörjning.

Förvaltningen har haft fokus på studier under flera år och mål kopplade till avslut till studier sedan 2019. Antalet avslut till studier, bortsett från pandemiåren, har trots detta inte ökat förrän möjligtvis nu. Det är en utmaning som Helsingborg delar med andra kommuner och Arbetsförmedlingen.

Analyser har påvisat att strukturella svårigheter främst kopplade till studiefinansiering, tidigare skolmisslyckanden och studiebakgrund har bidragit till uteblivna resultat. Även interna svårigheter i form av lågt flöde till studier har bidragit till resultaten. Förvaltningen behöver framöver fokusera på kultur, arbetssätt och organisation liksom att bygga gemensam förståelse och skapa tydlighet i uppdrag, arbetssätt och roller samt skapa tydliga förväntningar kring flödet till studier.

För att förstärka den försiktigt positiva trenden fortsätter förvaltningen arbetet med att motivera invånare till studier för en hållbar egenförsörjning. Tidigare års resultat har medfört en ökad aktivitet i förvaltningen. Bland annat har flertalet olika initiativ startats för att öka flödet till studier. För att dessa initiativ ska ge effekt krävs strukturering och koordinering för att säkerställa fokus på de initiativ som ger mest effekt. En del av detta innebär ett förändrat och utökat insatsutbud med insatserna:

- Vägledning mot arbete och studier
- Vägen till studier och yrken
- Förberedande kurs, redo för studier

Nyckeltal för nämndens uppdrag och inriktning

Vuxenutbildning

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Svenska för invandrare, antal elever	3 020	2 767	2 308	2 270	1 731
Grundläggande nivå, antal årsplatser	753	527	397	262	274
Gymnasial nivå, antal årsplatser	1 957	2 667	2 410	1 490	1 479
Andel godkända kursbetyg, procent	93,9 %	91,4 %	90,4 %	90,7 %	90 %

Ekonomiskt bistånd

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Utbetalt ekonomiskt bistånd, mnkr	281	271	240	212	148
Genomsnittlig bidragskostnad per hushåll och månad, kr	9 198	9 402	9 526	9 205	10 088
Individer med ekonomiskt bistånd, snitt per månad, antal	3 241	3 097	2 692	2 395	2 291
Barn under 18 år i hushåll med ekonomiskt bistånd, snitt per månad, antal	2 032	1 943	1 646	1 325	1 201
Antal avslutade individer till studier	276	265	180	172	117

Arbetsmarknad

Nyckeltal	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Utfall 2024
Ungdomar i sommarpraktik, antal	925	879	1 267	754	791
Mottagna nyanlända, antal	159	129	80	140	31
- varav barn, antal	66	59	36	42	10
Arbetslöshet, senaste månad, 16-64 år, procent	12,3 %	10,8 %	10,2 %	10,9 %	11,3 %
Arbetslöshet, senaste månad, 18-24 år, procent	14,3 %	11,2 %	11,6 %	12,1 %	12,7 %
Arbetslöshet, senaste månad, utrikes födda 16-64 år, procent	25,6 %	22,6 %	21,5 %	21,1 %	21,6 %
Arbetslöshet, senaste månad, utrikes födda 18-24 år, procent	28,9 %	22,8 %	21,8 %	18,5 %	19,1 %

Helårsprognos

Årets resultat

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2023	Internbudget 2024	Utfall 2024-08-31	Prognos 2024
Kommunbidrag	570 414	582 478	386 772	582 478
Disposition av ackumulerat resultat	2 601	6 000	901	3 300
Intäkter	172 155	121 090	104 532	149 908
Summa intäkter	745 170	709 568	492 205	735 686
Utdelningskrav	0	0		0
Kostnader	-674 610	-709 568	-463 350	-700 500

Resultaträkning, tkr	Bokslut 2023	Internbudget 2024	Utfall 2024-08-31	Prognos 2024
Summa kostnader	-674 610	-709 568	-463 350	-700 500
ÅRETS RESULTAT	70 560	0	28 855	35 186
Akkumulerat resultat (inklusive årets resultat)	55 600			

Kommentar till årets resultat

Prognosen för 2024 visar på ett överskott på 35,2 mnkr. Majoriteten av överskottet, 27 mnkr, är hänförligt till att det utbetalda ekonomiska biståndet förväntas bli lägre än budgeterat. För verksamheten är prognosen ett överskott på 8,2 mnkr.

Verksamhet

Verksamheten beräknas lämna ett överskott på 8,2 mnkr vilket har flera förklaringar.

Yrkesutbildningarna som finansieras med stadsbidrag från Skolverket har ett prognostiserat överskott på 7,3 mnkr. Volymen av utbildning som bedrivs är i nivå med 2023.

Förvaltningen har även erhållit ytterligare ett stadsbidrag på 5 mnkr som avser kombinationsutbildningar dvs yrkesutbildningar i kombination med språkinsatser som inte var budgeterat.

Ersättningen från Migrationsverket avseende invånare som genom massflyktsdirektivet bosatt sig här från Ukraina skapar ett överskott mot budget. Boendet med mera som förvaltningen betalar för understiger intäkterna vilket ger ett överskott på 2,4 mnkr. Ukrainarna som varit i landet över 24 månader ska folkbokföra sig här och då byts ersättningssystem inom Migrationsverket vilket ökar den så kallade schablonintäkten. I prognosen finns en ökning i schablonintäkter med 3,5 mnkr, denna är förenad med stor osäkerhet se vidare i stycket "Kommentar bästa/sämsta fall"

Överskottet som skapats i vissa verksamhets delar har används i andra områden för att öka omställningen och måluppfyllelsen. Bland annat genom fler upphandlade kompetenshöjande insatser och fler framstegsjobb. Kostnaden för framstegsjobben överstiger nu med 3 mnkr de som kan växlas från bistånden varpå kostnaden finansieras av verksamhetens budget.

Utbetalning av ekonomiskt bistånd

Utbetalningen av ekonomistånd prognostiseras lämna ett överskott på 27 mnkr. Överskottet på utbetalning av bistånd beräknas uppgå till 37 mnkr och sedan används 10 mnkr till framstegsjobb vilket ger en samlad prognos på 27 mnkr. Utbetalningen av bistånd (inkl. återkrav) beräknas uppgå till 228 mnkr för året. Utbetalningen av biståndet är förenat med viss osäkerhet se vidare i stycket "Kommentar bästa/sämsta fall"

Kommentar bästa/sämsta fall

Verksamhet

Verksamheten har en större post som är förenat med större osäkerhet och det är ersättningarna från Migrationsverket avseende Ukrainare som ska folkbokföra sig här. Om de som har rätt att folkbokföra sig under hösten när de har rätt till det innebär det intäkter på ytterligare 8 mnkr. Indikationerna vi fått nu är att folkbokföringen inte sker i den omfattning som Migrationsverket i juli prognostiserade varpå vi bedömer det mer sannolikt med en eftersläpning, men det råder stor osäkerhet kring hur stor eftersläpningen blir. Om ingen av de som har rätt att folkbokföra sig under 2024 gör det, innebär det att prognosen är 2,5 mnkr för hög.

Resterande verksamheten är bedömningen att vi ligger inom +/-3 mnkr.

Verksamhetens bästa utfall är + 19 mnkr och sämsta utfall +2 mnkr

Utbetalning av biståndet

I prognosen ligger en ökning av biståndet de sista 4 månaderna då det finns indikationer på att kostnadsutvecklingen beräknas öka samt osäkerheter till inflödets storlek. I prognosen finns därför en kostnadsökning inkluderad. Om biståndsutbetalningarna är på snittet för jan-aug resten av året är prognosen 6 mnkr för hög och om kostnadsökningen är högre än prognostiserat kan biståndet vara 4 mnkr högre.

Biståndets bästa utfall är + 33 mnkr och sämsta utfall +23 mnkr

Förvaltningen

Förvaltningens samlade bästa fall är + 52 mnkr och sämsta fall +26 mnkr

Specifikation ianspråktagande av resultatöverföring

Engångssatsningar, tkr	Prognos 2024
Innovation	1 000
Digitalisering	2 000
Analysinsatser	0
Kommunikation	300
Massflyktsdirektivet, boende för Urkainare	0
Summa	3 300

Kommentar

Innovation finansieras både via verksamhet och av tidigare års överskott.

Intäkterna för Ukrainare avseende boende har varit högre än kostnaderna vilket medfört att ytterligare finansieringen inte varit nödvändig.

Investeringar

Investeringar 2024

Investeringar, mnkr	Budget 2024	Prognos 2024	Avvikelse
Utgifter	3	0,5	2,5
Inkomster			
Netto	3	0,5	2,5

Ekonomisk prognos per verksamhet

Årets resultat, tkr

	Bokslut 2023	Internbudget 2024	Utfall 2024-08-31	Prognos 2024
Arbetsmarknad	92 208	95 945	70 010	110 876
Vuxenutbildning	83 514	102 608	54 071	79 990
Ekonomiskt bistånd	47 053	49 525	32 211	50 035
Utbetalning av ekonomiskt bistånd	216 450	265 000	157 589	238 000

	Bokslut 2023	Internbudget 2024	Utfall 2024-08-31	Prognos 2024
Stöd och gemensamt	60 630	69 401	44 035	68 391
Resultat	70 560	0	28 855	35 186

Redovisningen ovan visar fördelning av kommunbidrag exklusive ianspråktagande av resultatöverföring.